

Op 14 januari van dit jaar kreeg ik van een vriend een mail die me attendeerde op de presentatie van een gedichtenbundel, Blauwdruk, door Remy Yogi. De bundel bevat interessante bijdragen, soms onnavolgbaar, soms raak en soms volledig krankjorum. Ik ken Remy. Wij zijn even oud en wij begonnen tegelijkertijd onze psychiatrische carrière. Ik aan de ene kant, hij aan de andere kant.

Haat-liefdeverhouding

Over smaak valt niet te twisten. Ongetwijfeld zullen er mensen zijn die deze Blauwdruk zeer waarderen. Voor mij ligt dat wat gecompliceerder: enkele gedichten spreken me zeker aan, enkele zeggen me niets en van sommigen bekruipt mij de angst dat ik aan de wieg van het onderliggende verdriet en pijn heb gestaan. Remi beschrijft poëtisch wat hem is aangedaan toen hij volgens onze maatstaven ernstig ziek was. Hij beschrijft welke dwangmaatregelen (dwangmedicatie, noodmedicatie, separatie en afzondering) hij onderging die volgens onze toenmalige maatstaven goed voor hem waren. Zijn leed en lijden probeert hij soms in mooie zoete woorden tot uitdrukking te brengen. Maar voor mij smaken ze bitter.

Nou ben ik zelf geschopt, geslagen, bespuugd, bedreigd en gebeten in mijn werk. Ik heb gehuild, gelachen, gedroomd en gehoopt om mijn werk. Ik heb sommige cliënten intens gehaat en anderen wilde ik het liefst in een doosje doen en liefdevol bewaren, heel goed bewaren. Ik heb een haat-liefdeverhouding met mijn werk. Als ik er niet ben verlang ik er naar en als ik er ben wil ik soms het liefst zo snel mogelijk weg. Toch ben ik intens dankbaar dat ik ooit werd gewezen op de

vacature opleiding tot psychiatrisch verpleegkundige (in service) in 1987. Ik ben wie ik ben door wat ik doe en gedaan heb. Er zijn echter veel Remy's in mij carrière geweest. Niet allemaal publiceerden ze gedichtenbundels. En soms als ik lig te slapen dan denk ik nog wel eens, hoe zou het met die en die gaan. Vooral degene die ik in een doosje wilde stoppen en naar nu blijkt pijn heb gedaan en verdriet, zoals Remi exemplarisch beschrijft in zijn gedichtenbundel. Mijn verhouding met de psychiatrie is daardoor complex.

Buiten mijn werk praat ik daarom niet graag over mijn werk en cliënten. Misschien wel omdat sommige zaken zo dubbel zijn. Kwaliteit van zorg en eenzaam opsluiten? Herstelgerichte zorg en fysiek ingrijpen, professioneel verplegen en vastbinden? En als ik er dan sociaal gewenst over moet praten vertel ik ze maar het verhaal van Corry. Tijdens één van mijn stages was de zorg aan deze dame van middelbare leeftijd met een verstandelijke beperking aan mij toevertrouwd. Zes maanden lang zeurde ze elke dienst of ik haar naar bed bracht en ze door mij op mijn rug gedragen werd. Zes maanden hield ik het vol om dit niet te doen. Tijdens mijn laatste dienst gaf ik aan haar toe. Ik haalde haar op in de huiskamer, liet haar mijn rug beklimmen en wandelde richting haar slaapkamer. Halverwege plaste ze me onder en moest hard lachen....

Hamp Harmsen

Noot: De Bundel Blauwdruk, door Remy Yogi, is uitgegeven door Uitgeverij [Bij Gelegenheid](#).